

NIŽNIAŇSKÉ OZVENY

Občasník občanov Nižnej a Zemianskej Dediny

Ročník 19 / číslo 2 / máj 2013

ISSN 1339-2166

Historické záznamy obec-
nej kroniky

str. 3, 4

Timko Bučko - úspešný
gitarista

str. 6

Stavanie obecného mája

str. 11

Musím si predstaviť, čo
vidí kamera - rozhovor

str. 12, 13

Dych anjela

Má zbierku
detských úsmevov,
čo voňajú medom.
Farebné lúče
sušia na lúke,
medzi púpavami.
V tóni slnka
pred búrkou lietajú.
Do pastieliek
si schovali dúhu.
Nádherne ružovú...
Oblakom
záračné otázky
kladú do úsmevu.
Chorý svet menia
na dych anjela.

-Margita Kuchčáková-

O čom rokovalo obecné zastupiteľstvo

Na svojom zasadnutí **dňa 5.marca 2013** obecné zastupiteľstvo **zobralo na vedomie:**

- správu hlavnej kontrolórky o vykonaných kontrolách za rok 2012,
- kontrolu uznesení OcZ,
- odpovede na interpelácie,
- žiadosti a listy občanov a právnických osôb,
- stanoviská komisie výstavby, územného plánovania, dopravy, poľnohospodárstva a lesného hospodárstva, finančnej a správy obecného majetku.

Obecné zastupiteľstvo na tomto zasadnutí **schválilo:**

- VZN č.1/2013 o určení výšky dotácie na mzdy a prevádzku na žiaka základnej umeleckej školy, dieťa materskej školy a školských zariadení so sídlom na území obce Nižná,
- správy o hospodárení ZŠ s MŠ v Nižnej a ZUŠ v Nižnej za rok 2012,
- zmenu rozpočtu obce Nižná rozpočtovým opatrením č.fin. 01/2013 a č.02/2013,
- predĺženie lehoty na prerokovanie konceptu Územného plánu obce Nižná do 26.3. 2013,
- doplnenie Poriadku odmeňovania poslancov obecného zastupiteľstva, predsedov a členov komisií tak, že poslanec obecného zastupiteľstva, predseda a člen komisie sa môže schválenej odmeny vzdať,
- zadanie zákazky „Rekonštrukcia strechy Rotundy“ priamo tzv. priamym zadáním príspevkovej organizácii Technické služby Nižná, v ktorej má obec Nižná 100 % majetkovú účasť,
- prenájom nebytových priestorov v budove OcÚ Nižná za účelom umiestnenia rack skrine určenej na zabezpečenie optickej konektivity úradu a obyvateľov obce Nižná pre spoločnosť 3omedia, s.r.o., Habovka 266, 027 32 Habovka za nájomné vo výške 18 EUR/mesačne,
- zámer odpredať obecný pozemok parcela č.727/1 o výmere 20m2, druh: zastavané plochy a nádvoria, k. ú. Nižná Ing. Vladimírovi Krúpovi, Nemocničná 1950/63, Dolný Kubín v cene 10 EUR/m2 z dôvodu, že na tomto pozemku je postavená garáž so súp.č.1046, ktorej je vlastníkom,
- zámer odpredať časť obecného pozemku parcela č.4024, druh: zastavané plochy a nádvoria, k. ú. Nižná Rastislavovi Cvoligovi, Mieru 256, 027 43 Nižná a to tú časť tohto pozemku o výmere cca 35m2, ktorá bude bezprostredne napojená na jeho pozemok pričom presná výmera bude určená geometrickým plánom vyhotoveným na jeho náklady v cene 5EUR/m2 z dôvodu, že sa o tento pozemok dlhodobo stará a užíva ho,
- zámer odpredať časť obecného pozemku parcela č.4024, druh: zastavané plochy a nádvoria, k. ú. Nižná Jozefovi Medveckému, Mieru 255, 027 43 Nižná a to tú časť tohto pozemku o výmere cca 40m2, ktorá bude bezprostredne napojená na jeho pozemok, pričom presná výmera bude určená geometrickým plánom vyhotoveným na jeho náklady v cene 5EUR/m2 z dôvodu, že sa o tento pozemok dlhodobo stará a užíva ho,
- zámer odpredať časť obecného pozemku parcela č.4024, druh: zastavané plochy a nádvoria, k. ú. Nižná Tomášovi Kachútovi, Mieru 254, 027 43 Nižná a to tú časť tohto pozemku o výmere cca 50m2, ktorá bude bezprostredne napojená na jeho pozemok pričom presná výmera bude určená geometrickým plánom vyhotoveným na jeho náklady v cene 5EUR/m2 z dôvodu, že sa o tento pozemok dlhodobo stará a užíva ho.

na jeho pozemok pričom presná výmera bude určená geometrickým plánom vyhotoveným na jeho náklady v cene 5EUR/m2 z dôvodu, že sa o tento pozemok dlhodobo stará a užíva ho,

Obecné zastupiteľstvo ďalej na tomto zasadnutí **neschválilo:**

- žiadosť Mária Kubasa a manželky MUDr. Jarmily Kubasovej, Partizánska 106, Nižná o odkúpenie časti obecného pozemku p.č.2483/11, ktorý sa nachádza medzi ich rodinným domom a miestnou komunikáciou,
- vypovedanie členstva obce Nižná v Združení miest a obcí Slovenska a v Združení miest a obcí Horná Orava.

JUDr. Jozef Šveda, prednosta
Ing. Jaroslav Rosina, starosta obce

Husľové talenty 2013

V dňoch 23. a 24. mája 2013 bude na Základnej umeleckej škole v Nižnej prebiehať súťaž Husľové talenty 2013.

Ako už názov napovedá, pôjde o súťaž, na ktorej sa zúčastnia huslisti z celého Slovenska, ktorých je spolu prihlásených 43. Pozývame vás na túto ak-

ciu priamo do koncertnej sály v ZUŠ alebo na internetovú stránku www.zusnizna.sk, kde si budete môcť vychutnať celú súťaž v živom prenose.

Všetkým súťažiacim budeme držať palce a hostia nech sa u nás dobre cítia.

-M. Kubas-

ZÁKLADNÁ UMELECKÁ ŠKOLA V NIŽNEJ
VÁS POZÝVA
NA
DEŇ
OTVORENÝCH
DVERÍ

Sobota 15. júna 2013 o 13:00
pódium za rotundou v Nižnej

Účinkujú žiaci
a pedagógovia
ZUŠ Nižná

Hostia:
LH Karola Hromádku, D. Kubín, LH Murinovi - Podbiel,
LH Vavrekovi - Liesek, Chrámový zbor - Nižná, Retrock - Námestovo,
Blufas - D. Kubín, súrodenci Bažíkovci - Habovka
a ďalší.

SRDEČNE VÁS VŠETKÝCH POZÝVAME

Akcie obce Nižná na rok 2013

Zrealizované akcie

- 6.1. Novoročný výstup na Ostražicu
- 18.1. Obecný ples – stretnutie priaznivcov obce
- 30.4. Stavanie obecného mája
- 5.5. Deň matiek

Plánované akcie

- 13. 7. Obecný guláš
- 17. 8. Pltnický deň
- 9.11. Obecná zabíjačka
- 13.12. Rockové Vianoce
- 15.12. Oravské Vianoce + trhy

Historické záznamy obecnej kroniky od roku 1944 – 1950

Kronika je literárny žáner opisujúci udalosti v minulosti v časovom slede, v ktorom sa už odohrali. Už samotné písanie kroník má svoju históriu a siaha až do stredoveku. Ide o Fredagarovu kroniku, kde môžeme nájsť aj záznamy z územia dnešného Slovenska. S odstupom času sa začali písať aj farské, mestské a obecné kroniky, ktoré vo väčšine prípadov pohltil zub času, ničivý živel alebo ľudská nezodpovednosť, čo je prípad našej farskej kroniky. Samotná obecná kronika Nižnej sa začala písať od roku 1944 a my chceme prostredníctvom Nižnianskych ozvení do nej nahliadnuť. Citáciou priblížime zaujímavé informácie, ktoré sme pre vás vybrali.

Rok 1944

- Prvé vety kroniky opisujú polohu Nižnej.

- Obec je postavená z dreva, z tehly a kvadier. Ináč je obec pekne usporiadaná.

- Remeselníci sú v obci len v malom počte, a to kováči, stolári, tesári, krajčírky, obuvníci a murári. Ako domáci priemysel sa udržiava hodne tkáčstvo - tkanie plátna a kobercov.

- Z úradov je v obci notariát, poštový úrad, železničná zastávka. Obyvatelia sú 95% rímsko katolíckeho vyznania.

- Obec má 4- triednu školu. Do Nižnej dochádzajú aj deti zo Zem. Dediny. Učiteľský zbor je 4- členný: Miloš Hagovský-riadiť, Terézia Gogoláková-učiteľka, Alojzia Šavrncho-vá- učiteľka, Valéria Setteyo-vá- učiteľka.

- Nižňania sú naslovovzatí pltníci. Plávajú drevo do Kral'ovian, do Žiliny, ba často až do Komárna.

- Poľnohospodárstvo poskytuje nedostatočnú výživu. Pestuje sa: jačmeň, ovos, žito, zemia-ky a kapusta. Z priemyselných

plodín sa pestuje ľan.

- Kravy sa chovajú väčšinou plemä pinsgavské. Z oviec chovajú valašky čierne.

- Lesy sú ihličnaté, a to smrek, borovica a červený smrek. Z lesných plodín sa zbierajú huby, čučoriedky a brusnice, ktoré ľudia zbierajú na odpredaj. Zo zverov je u nás najviac zajacov, lišky, menej srna, jeleň, a diviak. V rieke Orave a v potokoch žijú lipne, klence aj hlavátky.

Rok 1945

- Asi v polovici februára 18.2. 1945 zajali nemeckí vojaci bezbranných slovenských chlapcov v rokoch od 20 - 35 a odtransportovali ich do Dolného Kubína a odtiaľ do Talianska. Bol veľký týždeň. Na Bielu sobotu odpoľudnia začalo sovietske delostrelectvo zasahovať aj našu obec. Cez Veľkonočnú nedeľu bolo ticho. V pondelok 2.4. 1945 soviety urobili nálet na nemecké vojská v našej obci. Od zapálených bomb vznikol požiar na hornom konci. Najprv začalo horieť u Hlavaja, Žuffu a Ondreja Žuffu- Kunčo. Oheň sa rýchle rozšíril, lebo pre stálu strelbu nebolo možné hasiť. Po nálete ľudia vyšli z pivníc a zachraňovali, čo sa ešte dalo. Zhorelo 28 domov. Z verejných budov boli zničené učiteľské byty, poškodený bol kostol a škola.

- Počas náletu zahynuli 2 osoby: Mária Solčanská a Mária Žuffová. Zraneniu podľahol aj Ján Žuffa. Ranená bola Mária Žuffová.

- V noci z pondelka na utorok zavítal do našej obce prvý ruský vojak. Obyvatelia sa k vojsku chovali slušne, sovietski vojaci sa u nás zdržali do 9. mája 1945. O niekoľko dní po prechode frontu začali ruskí vojaci stavať spolu s obyvateľstvom most. Premávka bola zatiaľ po železničnej trati. Potom firma Broskva - Kvietok začala stavať nový

Dejiny

Na internetovej stránke našej obce sa môžeme dočítať, že nad Nižnou na Ostražici sa nachádzajú historické nálezy z doby bronzovej a zvyšky halštatského hradiska. Ľudia tu teda žili už niekoľko storočí pred Kristom.

Zaujímavý poznatok, ktorý by nás snáď mal naplňať aj istou hrdosťou. Nebolo by však vhodné dostať ho viac do povedomia verejnosti? Domácich obyvateľov i tých, čo Nižnú navštívia? Skúsme pouvažovať o forme, akou by sa mohla i naša dávna história spopularizovať.

My Slováci sme totiž strašne hanbliví. Ak vo svojich dejinách nájdeme niečo pozitívne, nejakú osobnosť, hneď sa nájde i skupina „najmúdrejších intelektuálov“, pripravených liať vedrá špiny. Pamätáte sa ešte na hádky o soche Svätopluka? Je to „radosť“ mať ústavného činiteľa, pre ktorého je najdôležitejšia len istá časť Svätoplukovho koňa. Ten pán sa určite potešil, keď počul ako v jednej z českých televízií spomínajú Svätopluka ako české knieža. Čo by nie, veď Nitra je zrejme pri Českých Budejoviciach.

Svojho času sa „odborníci“ pustili aj do Jánošíka. Je trápne, ak pracovník SAV nevie rozlíšiť legendu a historickú osobnosť.

Spýtajte sa svojich detí, koľko hodín dejepisu majú v škole, a prestanete sa čudovať ich „vedomostiam“ i presvedčeniu, že dejiny sa začínajú vynálezom počítača a mobilného telefónu. Veď si to možno myslia aj poniektorí, čo sa považujú za vzdelancov.

-bre-

drevený most.

- Prechodom frontu prišiel nový režim, nastali veľké zmeny. Vedenie obce preberá do rúk miestny národný výbor. Predsedom sa stáva Daniel Gáll, podpredsedom Št. Kachút, taj. Vlad. Havelaut. V máji t.r. sa D. Gáll vzdal funkcie a na jeho miesto je zvolený jeho syn Cyril Gáll. Notár Valerián Folkman bol pozbavený úradu a popuste-

pokračovanie na str.4

Škola po vojne

Kapela Nižnanka - 1948

ný služby. Dočasným vedením MNV bol poverený C. Gáll.

- Učitelia sú 4. Riaditeľom je Miloš Hagovský. Učitelia: T. Gogoláková, Valéria Setteyová, Alojzia Šarvnochová.

Rok 1946

- Už z jari prichádzajú do úvahy voľby do národného zhromaždenia. Volebná agitácia v samotnej obci je veľká. Voľby sú 26. mája a na Slovensku kandidujú 4 strany:

1. Strana práce
2. Komunistická strana
3. Demokratická strana
4. Strana slobody

- Do popredia vystupujú najviac 2 strany. Strana demokratická a komunistická strana, ktoré po celú dobu vyvinuli najväčšiu agitačnú činnosť. Dňa 26. mája 1946 boli voľby prevedené. Výsledky volieb v tunajšej obci boli tieto:

Strana Práce - 0 hlasov, Demokratická strana - 525 hlasov, Komunistická strana - 15 hlasov, Strana socialistická - 11 hlasov

Na území Slovenska bola na 1. mieste DS, na druhom KSS, na

treťom SS, na štvrtom SP

- Demokratická strana dosiahla svoje víťazstvo tým, že bola podporovaná aj duchovnými. Najmä roľníci sa nádejali, že DS a jej poslanci zaistia lepší život. Len, aby tak bolo!

Rok 1947

Záznamy z obecnej kroniky Nižnej opisujú plány výstavby, prípadné adaptácie školy a učiteľských bytov, materskej školy, výstavby továrne. Naša vláda sa rozhodla postaviť továreň na spracovanie ľanu, pretože na Orave sú dobré podmienky jeho pestovania.

Čo všetko sa odohralo? Počúvajte!

Keď sa začalo s vymeriavaním pozemku, Nižňania v skupinách s vidlami a sekerami v rukách odoháňali odtiaľ inžinierov a robotníkov. To, čo pod dozorom Verejnej bezpečnosti pracovníci vymerali, občania cez noc zničili. Príslušníci Národnej bezpečnosti museli urobiť medzi občanmi poriadky. Zaistili niekoľko výtržníkov, ktorí ohrozovali životy pracujúcich na stavbe. Pomery sa však za pár dní zlepšili. Ľudia si uvedomili, že tá továreň bude pre všetkých užitočná a prestali odporovať.

Za pozemky im bolo riadne zaplatené.

A tak dňa 22. júna 1947 bol položený základný kameň továrne. Zúčastnili sa na tejto slávnosti Nižňania od najmenších až po starcov. Veľa bolo hostí a zástupcov úradov z celej republiky. Hneď od začiatku stavby našli mnohí Nižňania dobrú prácu, zarobili si slušné peniaze a staré názory sa pomaly zmenili. Občania začali ináč rozmýšľať. Prišlo k nám veľa ľudí z celej republiky. Tí donášali nové názory, nové zvyky, nové spôsoby obliekania a pod.

Roky 1948- 1950

V tomto období práca a úsilie v obci smerovali k jej povzneseniu.

- Boli postavené tvrdé cesty na ulici. Majitelia povozov priviezli kameň a nemajetní odpracovali 2 dni. Úpravu riadil Štefan Maškara, vtedajší murár.

- Začala sa novostavba budovy MNV (miestneho národného výboru).

- Pokračovalo sa vo výstavbe textilky, budovala sa hala a obytné domy pre zamestancov továrne.

- Roľníci mali z úrody oddať predpísanú dodávku, tzv „kontingent“.

- Tento rok zahynulo 15 ks jalovic, ktoré sa napásli na paši v Ráztokách na mladšej čemorici.

- Do obce bol pridelený cement, ktorý rozdelili občanom, ktorí mali vojnou poškodené domy.

- 12. júna t.r. bola veľká povodeň na akú sa občania nepamätajú. V „ starej dedine“ vystúpila voda do výšky 80 cm- 1m. Ľudia sa museli prevážať na člnoch a pltkoch. Povodeň narobila veľa škody na poliach a v záhradách.

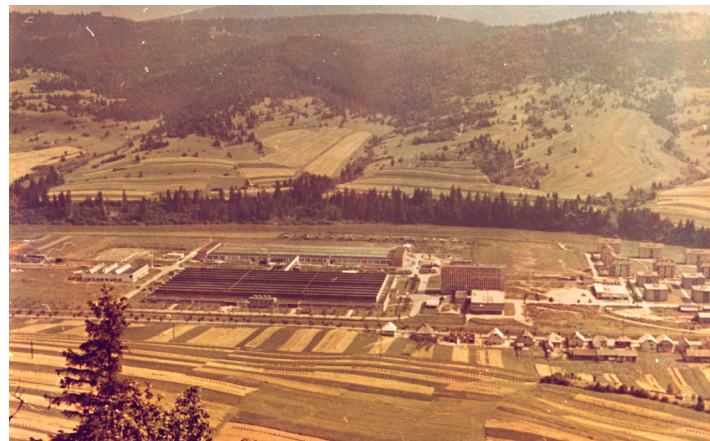
- Februárové udalosti mali ohlas v každej obci. Aj u nás bol zvolený MAV (Miestny akčný výbor), ktorý mal usmerňovať politickú prácu v obci. Jeho členmi boli: Emanuel Letaši, Ignác Lukáčik, Jozef Hlavaj, Juraj Kajan, Štefan Kachút, Jozef Franček, Ján Murcin, Ján Hujo a Emanuel Reguly ml.

- Narodilo sa 26 detí, z toho 15 chlapcov. Zomrelo 15 ľudí, z toho 5 detí do jedného roku. Prírastok 11 duší.

-Nikola Hujová-

Práca na poli

Oživilí starý zvyk

Starší ľudia si iste pamätajú, že od večera Zeleného štvrtka až do obradov Bielej soboty sú zvony vo vežiach kostolov ticho. Hovorilo sa tomu, že sú „zaviazané“. V týchto dňoch nahrádzajú zvonenie zvuky rapkáčov a klopáčiek. Po dedinách bolo zvykom, že sa zorganizovali skupiny malých chlapcov a klepajúc i rapkajúc prešli dedinou ráno, na poludnie i večer. Ešte na prelome minulého a tohto storočia takto klepali aj v Zemianske Dedine, no zvyk na pár rokov prestal. Mladší otovia si zaspomínali, ako to za ich chlapčenských rokov bolo.

Zo spomienok vyšla iskra túto tradíciu obnoviť. Pozhánali, popravovali klopáčky a rapkáče a na Veľký piatok jeden z rodičov previedol skupinu natešených klepáčov po celej dedine tak, ako to bolo pred rokmi. Na chválu mladých otcov, ktorí sa tiež zapojili, stojí, že o zvykoch sa len nehovorí, ale sa sami o oživenie postarali. A hoci malých klepáčov pobolievali aj mladé rúčky, predsa boli veľmi šťastní, že takýmto spôsobom pripomínali smútočné Trojdnie Veľkého týždňa.

-MoC-

Živých zvolávajú, mŕtvych oplakávajú

Zvony sú nástrojom komunikácie. Odpradáva oznamovali dôležité správy svojmu okoliu. Podľa účelu sa typy zvonov delili do viacerých kategórií: zvonenie volajúce na modlitbu (sv. omšu), zvonenie pri príležitosti významných životných udalostí (svadba, pohreb), zvonenie pri významných spoločenských a politických udalostiach (víťazstvo vo vojne, narodenie následníka trónu), signálne zvonenie (varovanie pred požiarom, povodňou, útokom nepriateľov), zvonenie odháňajúce zlé sily (bližiacu sa búrku, blesky, epidémiu); zvonenie ohlasujúce čas (začiatok a koniec pracovnej zmeny, vyučovania, pívny zvon – zvonil na zatvorenie krčiem).

Na slovenskom vidieku sa v minulosti pravidelne zvonilo trikrát denne – ráno, napoludnie a večer. Hlas zvona určoval rytmus práce a odpočinku. Poludňajšie zvonenie vyzývalo ľudí na modlitbu Anjel Pána a zároveň počas letných poľných prác umožňovalo oddych, keď sa ľudia zastavili v práci a naobedovali sa.

Aj dnes patrí zvonenie k typickému koloritu života. Zvony sú ľudskými spoločníkmi celý život, svojím hlaholom ohlasujú úseky ľudskej existencie od kolísky až po hrob.

Na začiatku roka bola vo veži kostola Sv. Gála v Nižnej urobená oprava zavesenia zvonov, ktorú vykonala Zvonárska dielňa Albína Iváka z Liptovských Sliačov (zrejme mnohí postrehli, že minulú jeseň sa už nezvonilo ráno ani cez obed). Tiež bol urobený nový pohon zvonov. Starý a poruchový elektromagnetický pohon (ra-

meno zavesenia zvona je spojené s jadrom elektromagnetu oceľovým lanom) nahradil pohonným lineárnym motorom (ide o bezdotykový pohon, kde prenos sily na rozhojdanie zvona obstaráva magnetické pole a nie sú potrebné prevodové časti).

Nie každý má možnosť ísť do kostolnej veže (kvôli bezpečnosti nie je možné urobiť tzv. „deň otvorených dverí“), preto sa teraz bližšie pozrieme na naše zvony.

Podľa kanonickej vizitácie z roku 1820 sa v tom čase vo veži kostola nachádzalo päť zvonov a šiesty, najmenší zvon bol umiestnený v malej vežičke. Ten slúžil na zvonenie počas pozdvihovania (práve sa renovuje).

V súčasnosti máme v kostolnej veži tri zvony, smer ich kyvu je východ-západ a sú umiestnené na drevenej zvonovej stolici. Nápis, vytesaný do jedného z trámov, nám oznamuje, kedy a kto ju staval:

„Tuka J. Č. 2.XII.1953 OAM-DG Janík, Nákačka 2, Benušík, Záhorec.“ (OAMDG-Omnia Ad Maiorem Dei Gloriam = Všetko na väčšiu Božiu slávu)

Veľký zvon - „Gál“ - s pôvodnou zachovanou šesťramennou žliabkovanou korunou, má dolný priemer 91 cm a výšku bez koruny približne 72 cm. Je to náš najstarší a najväčší zvon, ktorý má úderový tón A a hmotnosť približne 500 kg. Bol odliaty v roku 1628. Ako jediný bol zachránený pred rekviráciou (úradným zabratím, zhabaním) v roku 1916 počas 1. svetovej vojny. Na hornom okraji plášt'a zvona je medzi dvoma

plastickými linkami latinský nápis v znení: + SIT LAUS AETERNO, QUI REGIT ASTRA DEO + A.D. MDCXXVII, teda: + Buď večná chvála Bohu, ktorý vládne hviezdam + V roku Pána 1628. Cez stred drieku zvona je po celom obvode ornamentálny pás s rastlinným motívom. Nad ním sú na plášti iniciálky M.N. (zrejme majster, ktorý zvon odlial). Jedna hrubšia plastická linka je aj nad jeho úderovým vencom. Tento zvon je evidovaný ako hnutelná národná kultúrna pamiatka.

Stredný zvon - „Mária“ - s tanierovou korunou, má dolný priemer 82 cm, výšku bez koruny 62 cm a bol odliaty v roku 1922 v dielni vdovy a syna Alberta Hillera v Brne. Jeho odhadovaná hmotnosť je 350 kg a úderový tón H. Jednoduchú výzdobu zvona tvorí česká lejárka signatúra. V hornej nápisovej páske medzi plastickými linkami je nápis: „Ad. Hillera vdova a syn v Brně“. Pod ňou je po obvode rastlinno-geometrický ornamentálny pás. V strede plášt'a tohto zvona je reliéf Panny Márie s dieťaťom v náručí a pod ním nápis: „Panno Mária oroduj za nás! Na druhej strane plášt'a je nápis: „Nižná 1922.“ V spodnej časti zvona, medzi plastickými linkami, je latinský nápis hlásajúci: „Hodie si vocem meam audieritis, nolite obdurare recordavestra.“, po preložení: „Dnes, keď počujete môj hlas, nezatvrdzujte svoje srdcia.“ Tento zvon zvoní vždy na Anjel Pána.

Malý zvon - „Jozef“ - s tanierovou korunou, má dolný priemer 61 cm a výšku bez koruny 47 cm. Bol odliaty spolu so zvonom „Mária“ už spomínanou

brnenskou lejárskou firmou v roku 1922. Jeho odhadovaná hmotnosť je 150 kg a úderový tón E. Jeho výzdoba je totožná s „Máriou“, len v strede plášt'a je reliéf Sv. Jozefa s dieťaťom Ježišom, v pravej ruke držiace ľaliu. Pod reliéfom je nápis: „Svätý Jozefe ochráňuj nás!“ V spodnej časti zvona sú len plastické linky bez nápisu.

Texty na zvonoch, podobne ako reliéfy na nich stvárnené, mali pozývať ľudí na modlitbu a bohoslužbu, posilňovať ich vo viere, zvon však mal tiež chrániť celú obec pred nebezpečenstvom a temnými silami – aj preto sa na zvonoch používajú mená Ježiša Krista, Panny Márie, evanjelistov a svätých.

Nemožno obísť ani ten fakt, že naši predkovia (napriek biede) už štyri roky po 1. svetovej vojne objednali dva spomínané zvony z roku 1922. Aká to musela byť viera a obetavosť. Pripomeňme si to vždy, keď sa napoludnie ozve nad našou obcou hlas zvona „Mária“.

K úplnosti treba dodať, že Zvonárska dielňa Albína Iváka nám dodala aj odbíjacie gongy pre odbíjanie vežových hodín, ktoré majú vhodný hlas pre tento účel a odbíjanie pôsobí veľmi lahodne. Hodiny na veži neodbíjali od zavedenia elektrického pohonu zvonov (vyššie 15 rokov). Katolícki veriaci Nižnej zaplatili za opravu zvonov, automatiku zvonenia, odbíjanie vežových hodín a LED osvetlenie vežových hodín spolu 12.500 EUR.

Viac fotografií z kostolnej veže pred opravou aj po nej nájdete na stránke našej farnosti: <http://www.farnostnižna.sk/fotogaleria/category/69-zvony>

-Ján Mišík-

Timko Bučka - úspešný gitarista

V dňoch 13. a 14. marca 2013 sa v nádhernom mestečku Bojnice konal už 11. ročník celoslovenskej gitarovej súťa-

že Bojnice 2013. Prihlásených bolo celkom 80 súťažiacich z celého Slovenska a Českej republiky a medzi nimi figuroval

aj Timotej Bučka, žiak štvrtého ročníka ZUŠ Nižná, z gitarovej triedy M. Kubasa. Priprava na súťaž bola veľmi náročná a vyžadovala veľa hodín presedených s gitarou. A malo to význam. Timko súťažil v prvej kategórii, kde bolo dohromady 29 súťažiacich a umiestnil sa v najvyššom - zlatom pásme, čo je obrovský úspech. Bojnická súťaž je jedna z najvýznamnejších gitarových súťaží na Slovensku a umiestniť sa na najvyšších priečkach je úspech nielen pre neho, ale aj pre celú nižňanskú ZUŠ.

Že úspech v Bojniciach nebol náhodný, to dokazujú aj Timkove výsledky v ďalšej súťaži. 19. mája 2013 sa zúčastnil na 3. ročníku žiackej súťaže v sólovej hre na klasickej gitare - Ružomberská klasická gitara, kde súťažilo 38 žiakov v štyroch vekových kategóriách z rôznych miest Slovenska (Košice, Poprad, Bratislava, Žilina...). Timko súťažil v 2. kategórii a znova sa mu podarilo uspieť - získal nádherné druhé miesto vo veľmi silnej konkurencii.

Timkovi blahoželáme a prajeme veľa ďalších krásnych muzikantských úspechov.

-M.Kubas-

Mladé talenty v ZUŠ Nižná

Skupina Oravanček z ľudovej školy Nižná pod vedením pani učiteľky Malatinkovej a pána učiteľa Jarolína sa postupne dostáva do povedomia milovníkov modernej aj ľudovej hudby. Oravanček sa zúčastnil na súťaži „TVRDOŠÍN MÁ TALENT“. V súťaži uspeli s programom s názvom „ZIMA“. Pri tejto príležitosti sme oslovili pani učiteľku Malatinkovú a položili sme jej pár otázok.

Pani učiteľka, mohli by ste nám v úvode predstaviť tanečnú skupinu Oravanček?

... ide vlastne o žiakov tanečného odboru ZUŠ v Nižnej; sú to deti z Nižnej i Medvedzia vo veku od 4 do 15 rokov ...

2.Oravanček sa začína presa-

dzovať aj na rôznych súťažiach. Môžete nám priblížiť niektoré doterajšie úspechy?

Nerada spomínam nejaké konkrétne umiestnenia (i keď ich je dosť za obdobie fungovania tanečného odboru v Nižnej...) ... pre nás i našich tanečníkov je úspechom a ďalšou motiváciou každé jedno vystúpenie a program, ktorý s tanečníkmi zrealizujeme. Spomeniem aspoň úspech našej prvej folklórnej choreografie „Zahrajme sa na vojakov“, s ktorou deti v r. 2011 postúpili a účinkovali na krajskej prehliadke detských folklórnych súborov a následne sa po prvýkrát predstavili i na Podroháckych folklórnych slávnostiach v Zuberci. Myslím, že práve tieto účinkovania odštartovali ich kariéru ľudových tanečníkov.

V súčasnosti sa mládež venuje väčšinou modernej hudbe a tancu. Je záujem aj o ľudovú hudbu? Ako podľa Vás vnímajú mladá ľudia ľudový tanec a hudbu?

Je veľmi náročné v dnešnej

dobe prilákať deti a mládež k ľudovej kultúre a zapáliť ich srdiečka pre ľudový tanec, spev i hudbu... ale dá sa to. Neustále sa o tom presviedčame i na našich tanečných tréningoch. Uplne ideálne je začať u tých najmenších, kto-

rým sú ľudové pesničky a hry blízke a tak sa v nich postupne vytvára vzťah k našej kultúre. A tí starší... zo začiatku sem - tam pofrflali, že „oni ľudovsky tancovať nechcú“, ale teraz sa veľmi tešia a dokonca sa nehanbia ukázať pred kamarátmi i v kroji. ;o)

Vieme, že práca s deťmi je veľmi náročná. Ako vnímajú tanečníci jednotlivé hudobné žánre? Je rozdiel medzi nácvikom moderného a ľudového tanca, čo sa týka prístupu tanečníkov?

V tomto musím všetkých našich žiakov naozaj pochváliť... ako žiaci základnej umeleckej školy majú rôzne tanečné hodiny... od ľudového – cez klasický, moderný, jazzový tanec... a

medzi jednotlivými tréningami nerobia veľké rozdiely. Niečo je náročnejšie, niečo menej, ale na všetkých hodinách pracujú s plným nasadením a tešia sa na každú novú choreografiu, ktorú spoločne nacvičujeme.

Môžete nám prezradiť čo v budúcnosti čaká Oravanček?

Momentálne sa spoločne s ľudovou hudbou Ostrvka, ktorá pôsobí pri našej umeleckej škole pripravujeme na regionálnu prehliadku detských folklórnych súborov Oravské krpčky, ktorá bude po Veľkej noci v Nižnej. Staršie dievčatá budú v apríli účinkovať na prehliadke scénického tanca v Kysuckom Novom Meste. A do konca školského roku nás všetkých potom čakajú rôzne

výchovné koncerty, otvorené hodiny pre príbuzných, záverečný skúšky tanečníkov a záverečný koncert ZUŠ.

Ďakujem vám za rozhovor a prajem veľa úspechov vo vašej

náročnej práci a Oravančeku veľa úspechov a veľa chuti do ďalšej práce, aby im radosť z tanca vydržala čo najdlhšie.

-Alexandra Dedinská-

Divadelné súbory pri ZUŠ a ZŠ Nižná opäť bodujú

Tohtoročná sezóna začala divadelným súborom pri ZUŠ a ZŠ v Nižnej trojnásobným úspechom.

Najmladší detský recitačný

kolektív Dobrozvíťazí, v ktorom účinkuje dvadsaťsedem až pätnásťročných žiakov (vlni úspešný na celoslovenskom Hviezdoslavovom Kubíne), aj v tomto roku siahol po autor-

skom texte Jarka Broza Štyri očné obdobia, ktorý v réžii Zdenky Brozovej 22. marca získal 1. miesto na regionálnom kole Hviezdoslavovho Kubína a postup na krajskú prehliadku Vajanského Martin, kde vystúpi 2. mája.

Podobným spôsobom (vítazstvo na regionálnej súťaži) postúpilo na Vajanského Martin aj divadlo poézie Woland, ktoré siahlo po scenári Ilustrované dejiny trávy. Autorom scenára z veršov Miroslava Váňa je opäť Jarko Broz, v tomto prípade ide však o kolektívnu réžiu s miernou prevahou Brozovcov.

Zatiaľ najväčší úspech dosiahla scénická miniatúra Hrdý Budzeš v podaní Agátky Bro-

zovej a Veroniky Mišíkovej, ktorú pre ne podľa románu Ireny Douskovej do tretice napísal Jarko Broz. V réžii Zdenky Brozovej získali dievčatá 21. marca nielen 1. miesto na regionálnej súťaži detskej dramatickej tvorivosti O erb mesta Dolný Kubín, ale Agátka získala aj osobitnú cenu za stvárnenie Heleny Součkovej (ako jediná ocenená spomedzi všetkých desiatich divadelných súborov – 150 účinkujúcich). Podobným spôsobom dievčatá očarili aj porotu na krajskej prehliadke detskej dramatickej tvorivosti Detský divadelný medveď v Žiline. Presvedčivým spôsobom získali najvyššie ocenenie a postup na celoslovenskú prehliadku Zlatá priadka v Šali.

-jkb-

Noc plná zážitkov

Odvážne deti strávili noc v MŠ. Spolu s p. uč. Evkou a Jankou sa stretli v piatok 26.4 o 18:00 hod. v predškolskej triede, kde už bolo pripravené všetko, čo bolo treba.

Prvé, čo museli deti zdolať, bola vstupná brána, strašidelné vrece, drevená preliezačka. Nasledovala výzdoba strašidelných masiek a vymodelovanie kľúču od pokladu, ktorý bol ukrytý na neznámom mieste. Spoločne vytvorili mapu, ktorá nám naznačila, ako má poklad vyzeráť a na akom mieste sa nachádza. Pred samotným hľadaním sme sa išli posilniť

do pizzerie PAMP. Veľmi nám chutilo. Začalo sa stmievať a tak nastal ten správny čas, na hľadanie pokladu. Ešte predtým museli deti zdolať potme v telocvični, len za pomoci bateriek, prekážkovú dráhu a získať 6 mincí. Samozrejme, všetci túto úlohu splnili, a tak pokračovali v hľadaní pokladu. Keď sa našiel, trošku sme si naň posvietili a zahráli sa pri ňom svetielkujúcu hru s baterkami. Deti ho odniesli do triedy a spravodlivo sa podelil. Zjedli sme ľahkú večeru a čakala nás noc plná hviezd. O 22:00 hod. bola večerná hygiena, všetci sa pomodlili a pri

peknej rozprávke zaspávali. Ráno nás čakala veľmi príjemná a u detí obľúbená aktivita. Zdobili si cukríkovú medailu, ktorá bola odmenou za preko-

nanie strachu a strávenie noci bez tých najbližších. Ďakujeme rodičom za spoluprácu.

-Jana Reguliová-

Veľkonočná oblievačka v MŠ

Chlapci si doniesli do MŠ upletené korbáče, voňavky a dievky sa mali na čo tešiť. Pekne vyparadené, zarecitovali chlapcom veľkonočnú básničku: „Oblievaj, oblievaj, vlasy aj hlavičku, ale mi zašanj tú novú sukničku.“ Ale chlapci neleni-

li, odpovedali a pri tom prútikmi šibali: „Šibem, šibem, šibi ryby, môj korbáčik nemá chyby. Ešte vody trošička, šup vajíčko do košíčka“. Dievky ich odmenili čokoládovými vajíčkami.

-Jana Reuliová-

Triednická hodina inak

Na konzultačných hodinách ma veľmi potešila ponuka pani Vidiečanovej navštíviť so žiakmi Fitness Centrum Aldan. Tak som sa tam jednu aprílovú stredu so žiakmi 3. B triedy vybrala na triednickú hodinu. Už nás čakala Peťka Vidiečanová. Ukázala žiakom rôzne stroje na cvičenie a ako sa na nich cvičí.

Pripravila pre žiakov súťaže v disciplínach – stolný tenis, skákanie na švihadle, na fit loptách, ale aj na bežiacom páse. Víťazi boli odmenení cenami, ale všetci si nakoniec odniesli nielen sladkú odmenu, ale aj dobrú náladu po takmer dvojhodinovom cvičení.

-sto-

Oslava Dňa učiteľov

Každoročne sa učitelia ZŠ, MŠ a ZUŠ stretávajú na spoločnom posedení, aby oslávili Deň učiteľov. Aj tento rok 5. apríla sa v jedálni ZŠ s MŠ stretli učitelia, vychovávateľky, ale aj nepedagogickí pracovníci – všetci, ktorí sa starajú o vzdelávanie a výchovu mladej generácie. Pozvanie prijal aj starosta obce Ing. Jaroslav Rosina a učitelia, ktorí už aktívne v škole nepra-

cujú, ale radi sa do nej vracajú aspoň na takéto posedenia, kde majú možnosť zaspomínať... K príjemnej atmosfére popoludnia prispel okrem výborného jedla aj bohatý kultúrny program v podaní detí z MŠ – tanečníci, recitátori a speváci, ZŠ – recitátorky, ZUŠ – flautistky a TS Harlekýn.

-sto-

Čítanie s Mrkvičkou

Čo sa stane, keď sa pozeráte na divadelne stvárnený dej knihy, stihnete si obľúbiť hlavné postavičky, prežijete s nimi pár smiešno-krásnych dobrodružstiev a potom vám povedia: „Je mi to veľmi ľúto, ale viac vám už nestihnem prečítať...“? Máte chuť zakričať - „Ešte!“? „Ja viem, že máte chuť vedieť čo je ďalej, ale ja už naozaj musím skončiť“ - a

preto - ak chcete vedieť ako to dopadlo, musíte si to dočítať sami. Túto knihu nájdete v knižnici alebo v kníhkupectve. Bol už niekto z vás niekedy v živote v knižnici?“

Toto je „tradičný scenár“ dramatizovaných čítaní pána Mrkvičku. Trištvrtrehodinový „vhlád“ do príbehu a hneď na to nečakané rázne useknutie či-

tania/hrania práve v tej najdramatickejšej chvíli. Zmyslom a cieľom týchto predstavení je navadiť deti na čítanie konkrétnej knihy. Kniha je pred detským divákom interpretovaná jedným hercom formou na pomedzí dramatizovaného a scénického čítania.

Tak toto mali možnosť zažiť žiaci ZŠ s MŠ Nižná a predškoláci z MŠ Nová doba 15. apríla 2013. Pána Mrkvičku – Tibora Hujdiča som pozvala do Nižnej po tom, ako som zažila

jeho seminár „Zahodíme učebnice. Čítajme knihy“ na konferencii učiteľov v Poprade. Svojím čítaním a rozprávaním dokáže zaujať nielen žiakov, ale aj učiteľov. Dopoludnia sa v pripravenej triede vystriedali všetci žiaci prvého stupňa, piatáci a predškoláci, popoludní sa s pánom Mrkvičkom a jeho knihami stretli aj učitelia. O úžasnej atmosfére a pozitívnej energii, ktorú si každý zo stretnutia odnášal, svedčia aj fotografie.

-sto-

Netradičné vyučovanie

Ako v dnešnej uponáhľanej dobe priviesť deti k čítaniu ... táto ťažká úloha trápi nielen rodičov, ale hlavne učiteľky. Deti majú veľa iných možností ako príjemne tráviť voľný čas, a tak po knihe siaha stále menej z ich. Možno je to aj tým, že doma nevidia čítať svojich rodičov... Aj prostredníctvom návštevy v obecnej knižnici sa

snažíme ukázať deťom množstvo zaujímavých rozprávkových, dobrodružných a náučných kníh či encyklopédií. Našou snahou je, aby sa žiaci stali členmi obecnej knižnice a navštevovali ju pravidelne. Ako prebehla jedna takáto návšteva, môžete vidieť na fotkách.

-sto-

Prírodoveda z prvej ruky

Nebýva zvykom, aby za si za katedry zasadli ľudia iných ako učiteľských profesií. Na našej základnej škole ale už máme dobré skúsenosti s policajtmi, zdravotníkmi, spisovateľmi i básnikmi. Tentoraz sme oslovili ľudí, pre ktorých sa príroda a všetko, čo s ňou súvisí, stala hlavným zmyslom života. Dvaja muži v zelenom: Ing. Jozef Žuffa so synom Jurajom sa na deti prvého stupňa pripravili naozaj zodpovedne. Každému ročníku detí venovali hodinu svojho času. Pre prvákov si priniesli viac názorných ukážok, krátkych videozáznamov, hodne odpovedí na

zvedavé otázky, pre druhákov si pripravili zaujímavosti zo života zvierat žijúcich na Orave. Tretiaci boli obohatení o nové poznanie zákonitostí života v prírode. Pobyt u štvrtákov sa ukázal prínosom pre všetkých. Deti nielenže pozorne sledovali autentické snímky zo života zvierat v lese, ale dokázali aj správne reagovať na jednotlivé otázky. Keďže sú vo veku, kedy sa začínajú formovať ich záujmy, pán Žuffa ich oboznámil so svojou fotografickou výbavou a možnosťami fotenia v prírode. Nevšedné fotografie plagátových rozmerov boli jedinečné a možno niekoho aj

inšpirovali k podobnej záľube.

„Vyučovanie“ pozvanými hosťami sa deťom páčilo, dokonca tí starší prejavili záujem o opa-

kované stretnutie sa s týmito zmlcami prírody, ale tentoraz priamo v teréne, na posedoch.

-Zita Bachanová-

Nižnianske minisynkopy

Dňa 14.4. 2013 sa priaznivci folklórneho umenia stretli v kinosále domu kultúry, aby sa už po piaty raz započúvali do tónov ľudových piesní v podaní mladých talentov.

ZUŠ v Nižnej sa na túto prehladku ľudového dedičstva náležite pripravila. Na vkusne vyzdobenej scéne účinkovala ľudová skupina Ostrvka, moderátorkou večera bola Mgr. Eva Štefanová. Tá postupne uvádza-

la na javisko speváčikov od predškolského veku až po urastených speváčkov, stredoškôlčikov. Bohatá klenotnica ľudovej kultúry zachytáva širokú škálu pocitov ľudského vnímania a prežívania. A tak sa na javisku striedali piesne veselé, žartovné i smutné, truchliace. Spomedzi výkonov spevákov, ktoré boli na vysokej úrovni, divákov zaujala čistá intonácia malej, ale odvážnej prváčky Karin Kičinovej, bezprostrednosť Peťka

Kučku, zaujímavé zafarbenie hlasu desaťročnej Lenky Kubošovej, ako aj výrazné prejavy sestier Vavrekových. Program obohatilo aj vystúpenie tanečného odboru s pásmom ľudových hier a tancov. Za sprievodu žiackej ľudovej hudobnej skupiny mladšie i staršie tanečníčky ukázali, ako sa i na malom priestore dá stvárniť rozmanitosť a bohatosť našich ľudových zvykov. Publikum ocenilo prirodzený prejav detí, ich hravosť a spontánnosť.

hudbe pod vedením Karola Hromádku zo ZUŠ v Dolnom Kubíne. Vo svojom vystúpení predstavili zmes známych i menej známych piesní z Oravy a blízkeho okolia.

Takmer dvojhodinový program plný spevu, hudby a tanca slávnostne ukončil riaditeľ ZUŠ Peter Kučka, odmenil účinkujúcich spomienkovými cenami a vyjadril nádej existencii podobných podujatí aj v budúcnosti.

Záver večera patrila ľudovej

-Zita Bachanová-

Máme radi anglickú abecedu

Dňa 19.2. 2013 sa na našej škole uskutočnila súťaž v anglickom hláskovaní, ktorej sa tento rok zúčastnilo 11 šikovných žiakov 5. a 6. ročníka. Trojčlenná komisia v zložení pani učiteľky Nácačkovej, Letašiovej a Lepišovej musela už od samotného začiatku čeliť neľahkej úlohe, pretože všetky dievčatá boli mimoriadne snaživé a odhodlané zvíťaziť. Od vytúženého stupienka víťazov ich delili tri súťažné disciplíny, v priebehu ktorých sa postupne potrápili s hláskovaním anglickej abecedy a slovíčok.

O víťazoch napokon rozhodla posledná úloha, v ktorej museli prejsť nielen pravopisné, ale aj sluchové zručnosti.

Konečné poradie bolo nasledovné:

1.kategória - 5. ročník:

1.miesto - **Eliška Dreveniaková** (5.B)

2.miesto - **Dianka Mikulová** (5.B)

3.miesto - **Veronika Kováčiková** (5.B)

2.kategória - 6. ročník:

1.miesto - **Karin Pirigiová**

(6.B)

2.miesto - **Saška Bečková** (6.B)

3.miesto - **Karin Juriňáková** (6.B)

gratulujeme a ďakujeme za príjemne strávené popoludnie, ktoré sme si osladili vynikajúcim koláčikom od pani učiteľky Letašiovej.

Všetkým dievčatám srdečne

-sto-

Úspešní recitátori ZŠ Nižná

V utorok 9. apríla 2013 sa v ZŠ Štefana Šmárika v Tvrdošíne uskutočnilo okresné kolo Hviezdoslavovho Kubína. Základnú školu v Nižnej úspešne reprezentovali títo žiaci (na fotke v poradí zľava):

1. miesto a postup na krajskú súťaž Vajanského Martin získala Martinica Orišková v I. kategórii v próze; 2. miesto v

II. kategórii v próze získal Andrej Korčuška; 2. miesto v I. kategórii v poézii patrilo Dominike Matějovej a 3. miesto v II. kategórii v poézii získala Veronika Holubová.

Všetkým srdečne blahoželáme a Martinke držíme palce na krajskej súťaži.

-Zita Bachanová-

Stavanie obecného mája

30. apríl je dňom, ktorý už dlhé roky patrí na území celého Slovenska stavaniu májov. Tradičné kultúrne podujatie „Stavanie mája“ sa začalo o 16.30 jazdou detí na vyzdobených bicykloch od základnej školy k obecnému úradu. Občania Nižnej sa v tento deň za krásneho slnečného počasia stretli o 17.00 hod. na spomínanom mieste, kde mládež z FS Oravan postavili 15- metrový máj, ktorý im ich tanečné partnerky v krojoch ozdobili stužkami. Po postavení si tanečníci z FS Oravan pripravili za doprovodu ľudovej hudby tradičné spevy a tance. Atmosféru spríjemňovala aj

dychovka Nižnianka. Občania, ktorí sa tejto akcie zúčastnili v hojnom počte, si opäť spoločne zaspomínali na minulé roky. Obec Nižná s komisiou kultúry sa postarala o malé občerstvenie a pre deti bol k dispozícii stánok so sladkosťami a cukrovou vatou. Samozrejme, nechýbala ani diskotéka pre deti, ktorá sa konala za obecným úradom do 22.00 hod. Toto podujatie malo vo večerných hodinách trochu netradičný priebeh. O 20.00 hod. sa pri postavenom máji zhromaždilo vyše 400 detí s lampiónmi a rôznymi svetielkami v rukách. Takýmto spôsobom sme si

chceli pripomenúť niekdajšie slávenie 1. mája. Ubehlo už takmer 30 rokov odvtedy, ako ulicami našej obce prechádzal lampiónový sprievod. Pre deti

to bol úžasný zážitok a pre starších spomienky z detských čias.

-mr-

Uvítanie detí do života

24.4.2013 sa v našej obci uskutočnilo uvítanie detí do života, ktoré usporiadala komisia sociálna, bytová, pracovné-

ho trhu a dôchodcov. Pozvanie prijalo 10 rodín žijúcich v Nižnej, ktorým v priebehu posledných mesiacov pribudol nový

prírastok do rodiny.

Uvítanie sa začalo príhovorom predsedníčky komisie MUDr. Gabriely Javošovej. Potom sa všetkým prihovoril starosta obce Ing. Jaroslav Rosina, ktorý v príhovore poukázal na

dôležitosť rodiny a výchovy detí. O kultúrny program sa postarala MŠ Orličie. Nasledoval slávnostný prípitok a po ňom boli postupne vyzvaní rodičia spolu s detičkami, aby predstúpili a vložili dieťaťko do kolísky. Tu nasledovali gratulácie od členov komisie a pána starostu. Ako pozornosť zo strany obce si mamičky odniesli pekný kvetok a rodinný rozpočet posilnila finančná hotovosť.

Celé podujatie sprevádzali príjemným spevom i hudbou dievčatá zo ZŠ.

Akcia sa niesla v pohodovej, rodinnej atmosfére a po jej skončení ešte niektoré rodiny zotrvali v zasadačke OcÚ v družnej debате so starostom obce.

Veríme, že z detičiek, ktoré sme privítali, vyrastú raz osobnosti, ktoré budú robiť radosť svojim rodičom a naša obec bude hrdá na to, že sú Nižňanmi.

-Jozef Labdik-

Fitnescentrum Aldan

Od otvorenia nového fitnesscentra u pána Alojza Vidiečana na Hviezdoslavovej ulici uplynul už skoro rok. Je chvályhodné, že v obci sú podnikatelia, ktorí nepozerajú nielen na seba, ale aj na okolie a hlavne na našu mládež. Do priestorov stačí nazrieť v podvečerných hodinách a budeme prekvapení, koľko mládeže s rozumom na správnom mieste uprednostní cvičenie pred vysedávaním v pohostinstvách. Je to jedna z možností, ako stráviť svoj voľný čas. Návšteva fitnesscentra je nielen o cvičení tela, ale aj o zdravej výžive, metodike tréningu, technike jednotlivých cvikov a spôsobe spaľovania tukov. Budova má na prizemí aj

halu, ktorá sa využíva na stolný tenis a na rôzne cviky pre deti a dospelých. Ak sa ešte stále pohrávate s myšlienkou navštíviť toto miesto a z akýchkoľvek dôvodov ste tak neurobili, neváhajte, odhodte všetky predsudky a prídte. Určite hneď pri prvej návšteve oceníte profesionálny prístup zamestnancov, ktorí vám radi poradia a pomôžu.

Bližšie informácie nájdete na: facebook.com/fitnescentrumAldan

Otváracie hodiny počas pracovných dní sú od 8.00 do 21.00 a cez víkend od 10.00 do 21.00.

-mr-

Musím si predstaviť, čo vidí kamera

Keď som prvýkrát na sociálnej sieti zazrela netradičné pohľady na našu obec, myslela som, že vidím profesionálne fotky, ktoré dal niekto pre našu Nižnú nafotiť. Po krátkom pátraní

som zistila, že patria Nižňanovi Jurajovi Regulymu z Malej Oravy. Jeho záľubou, ktorú dotiahol až k takýmto skvelým záberom, sú modely lietadiel, k čomu pridal fotenie z nich. Sám objavil

nový svet, ktorý ho baví a naplňa. A pre nás objavil krásu Nižnej z úplne iného pohľadu, ako ju bežne poznáme.

Ako ste sa k tejto záľube dostali?

Pred piatimi rokmi som si kúpil prvý model RC (rádiom riadené) lietadla. Bol to môj sen od detstva ovládať lietadlo na diaľku.

Rýchlo som pochopil, že to nie je také jednoduché a svoj prvý model som rozbil. Chcel som s tým skončiť, no kamarát Igor Vidiečan mi pomohol pri učení.

Asi tak o pol roka, keď som už vysielač držal pevne v rukách a lietadlo robilo presne to, čo som chcel, začal som uvažovať, aké by to bolo pozerat' sa

na zem priamo z môjho modelu.

Ako prvý fotoaparát som použil vlastný mobilný telefón, ktorý som upevnil gumičkami na trup lietadla. Mobil mal možnosť sekvenčného fotenia, takže fotí sám každých 5s.

Keďže fotografovaniu ako takému sa venujem už od základnej školy, tento nový pohľad ma úplne očaril, aj keď tie prvé fotografie neboli najlepšie.

Neskôr som si kúpil vetroňa s rozpätím krídel 2,6m, ktorý má vďaka svojim rozmerom a konštrukcii veľmi pokojný let. Dokáže vystúpať do výšky 300-400m, odkiaľ sa dajú robiť úžasné fotografie.

Mobilný telefón som neskôr vymenil za malú HD kamerku, ktorá je prispôbená na tento druh fotenia.

Ako posledný prírastok do mojej RC rodiny je Hexakopter

(6 vrtuľový vrtulník), ktorý som skonštruoval spolu s mojím otcom Viktorom Regulym. Dokáže stáť na mieste v rôznej výške, čím zabezpečí opäť iné pohľady.

Čo je najnáročnejšie pri takejto záľube?

Ťažko povedať, čo je najnáročnejšie. Ako prvé je naučiť

sa dobre ovládať lietadlo. Pri lietaní v maximálnych výškach často vidím lietadlo len ako malú čiarku a aj tá najmenšia nepozornosť sa môže vypomstiť pádom, poškodením lietadla a kamery. Poveternostné podmienky tiež môžu narobiť problémy.

V porovnaní s normálnym fotografom, ktorý drží fotoaparát

pevne v rukách a vidí, čo fotí, ja musím sledovať lietadlo, predstaviť si, čo vidí kamera, pozorovať vietor a sledovať čas, aby lietadlu ostalo dosť energie na návrat a pristátie.

Čo vám to dáva?

Baví ma lietanie, fotenie - hľadanie nových a lepších záberov, ale aj vylepšovanie a výroba

vlastných modelov. Je to úžasný pocit pozerat' na svet očami vtákov a mať pocit, že sám lietam.

Dodávame ešte, že Juraj momentálne pracuje na svojej webovej stránke kde sa budete môcť na všetkých fotografiách a videách pokochať aj vy - www.oravafly.com.

-ejr-

BroadPeak – dobrodružstvo v Karakorame / dokončenie /

Po týždennom putovaní údolom sme konečne dorazili na miesto základného tábora pod našou horou - BroadPeak /8047 m./, výška 4900 metrov, čiže o kústik viac ako dosahuje vrchol Mont Blancu /4 808m./ - najvyšší kopec Álp. Miesto to bolo malebné, zo všetkých strán uzavreté horskými veľkánmi, v závere doliny sa nebotyčne vypína Čokori - K2 /8 611 m./, ohyb doliny dolu po ľadovci ohraničuje bielemu svadobnému stolu podobná Čogolisa /7 665 m./ - jej vrchol je totiž tvorený 1 kilometrom dlhým vodorovným platom. Keď som ju uvidel prvýkrát, ihneď som si spomenul na legendárneho rakúskeho horolezca Hermanna Buhla, ktorý pri pokuse o prvovýstup v roku 1957 na nej zahynul. Na bočnej moréne ľadovca dominoval náš kopec a oproti ešte nepomenovaný 7-tisícový masív. Neboli sme tu sami, zišli sa tu expedície z rôznych kútov sveta - Argentínci, Rusi, Belgičania, Američania a tiež

Taiwanci. Za dva dni sme sa tu udomácnili a začalo sa „obliehanie“ našej hory, na ktoré sme mali štyri týždne. Najskôr bolo treba „vyšperkovať“ cestu ku okraju ľadovca, kde začínalo stúpať mohutné severovýchodné skalné rebro, ktorým začínala naša cesta. Cesta cez ľadovec bola dlhá asi dva kilometre, pretkaná menšími aj väčšími puklinami, trhlinami, potôčkami, potokmi až riekami. Potom nasledovala úmorná fuška s budovaním výškových táborov: tábor č.1 - výška 5 680 m., tábor č.2 - 6 280 m., a nakoniec útočný tábor č.3 - 7 200 m. - tie bolo treba zásobiť všetkým dôležitým na prežitie - spacákmi, karimatkami, varičmi, palivom, potravinami ... Cesta medzi tábormi viedla prevažne veľmi strmým skalnato-ľadovcovým terénom, boli natiahnuté kilometre fixných lán, tie boli uchytené v skalách skobami a slučkami, v snehu a ľade titanovými šrobami a snežnými kotvami. Postupne sme sa pri vynáškach aklimatizovali a po-

súvali smerom hore. Trochu ma prekvapili naši dvaja Španieli, ktorí „odišli“ vo výške 6 300 metrov, prejavila sa u nich výšková choroba z nedostatku kyslíka /bolesti hlavy, nespavosť, zvracanie, fyzická slabosť - až apatia/, môže to rýchlo viesť až k edému mozgu a pľúc, preto ihneď zostúpili do základného tábora a expedícia sa tým pre nich skončila. Mrzelo ich to o to viac, že rok predtým úspešne vystúpili na vrchol šiestej najvyššej hory sveta Čo Oju /8 201 m./.

Nadreli sme sa ako kone, o tom najlepšie svedčí úbytok telesnej hmotnosti, z domu som odchádzal so 76 kilami, domov sa vrátila 62 kilová vysušená troska. Keď sa nám podarilo vo výške 7 200 metrov vybudovať útočný tábor, trocha sme sa zabývali, cítili sme sa dobre, dokonca sme v noci niekoľko hodín spali bez pomoci tabletiiek. Plánovali sme dva dni v ňom pobudnúť a pokúsiť sa o vrchol, dvaja Poliaci a ja, žiaľ počasie sa veľmi rýchlo zmenilo na víchricu so snežením, donútilo nás to zostúpiť až do základného tábora. Tu v bezpečí sme tri dni sledovali besnenie živlov na hore a ďalšie tri dni sme museli počkať až popadajú lavíny, bol to vždy riadny rachot na celé údolie. Tu sme sa dozvedeli smutnú správu, že

zahynul horolezec z Taiwanu - Jeff, dobre som ho poznal, vždy mal široký úsmev na tvári, dlho sme boli smutní. Celkom sa vyčiasilo, a tak sme sa rozhodli k ďalšiemu útoku, dvaja Poliaci a ja. Za tri dni sme vystúpili do tretieho tábora - 7200 m., jeho dva stany boli v dobrom stave, ale už keď sme ku nim prichádzali, dvíhal sa silný vietor. V noci to začalo buráčať naplno, trhlo to stany, lepil som ho širokou páskou, nevydržalo to dlho, nespali sme ani za mak. Ráno to neprestávalo, všetci z vedľajších stanov odchádzali dole, zostali sme poslední. Vysielaczkou zo základného tábora sme dostali správu = posledný úder, že víchrica so silným snežením potrvá ešte dlho. Už nebolo na čo čakať, za dva dni sme „zbehli“ do základného tábora, cestou sme likvidovali naše nižšie tábory, vzali sme, čo sme uniesli. Sezóna na kopci skončila a naša expedícia tiež, ešte päť dní, čo sme sa balili, potom schádzali a dovideli na Broad - Peak. To hore besnelo, ako keď si tam dajú všetci himalájski bohovia divokú silvestrovskú párty. A tak sme boli radi, že sme z ich zákerného zovretia stihli včas ujsť a moc sme sa tešili domov, ale to bola ešte ďaleká cesta.

-Ladislav Ďuroška ml.-

Lyžiarske preteky v obrovskom slalome materských a základných škôl z Nižnej, Podbiela a Krivej

Je sobota 9.3. 2013 8:15. Vonku je hmla a počasie „nič moc“, je príjemné ešte ležať pod teplou perinou. Ale parkovisko pred SKI Uhliská v Nižnej sa pomaly začína naplňať. Prichádzajú rodičia s deťmi, aby sa zúčastnili na lyžiarskych pretekoch v obrovskom slalome materských a základných škôl z Nižnej, Podbiela a Krivej. Boli to prvé preteky v Nižnej, kde sme chceli zaangažovať najmä deti škôl, ale pritiahnuť aj ich učiteľky, učiteľov a rodičov. Na úvod všetkých privítal šašo Jašo, ktorý prvou slávnostnou jazdou oficiálne otvoril preteky. Nechýbala kategória najmenších pretekárov, ktorú tvorili detičky z malých tried MŠ. Následne preteky naberali na obrátkach, vystriedali sa všetky ročníky od prvákov po ôsmakov, chlapci, dievčatá, lyžiari i snowboardisti. Odvahu zdolať trať nabrali aj 3 pani učiteľky zo ZŠ s MŠ

v Nižnej i pán riaditeľ. Najväčšie boje prebiehali v kategórii ockovia detí, kde to otcovia poňali naozaj vážne a súťažili oduš. Celé preteky sa niesli vo veselej atmosfére, pretkávanej nefalšovanou snahou a súťaživosťou všetkých 87 pretekárov. A keď na súťažiacich spomedzi oblakov začalo prebleskovať i slniečko, nedalo sa týmto pretekom už nič vyčítať. Po skončení hlavnej súťaže organizátori pripravili pre deti a rodičov zaujímavú súťaž pod názvom mama a ja, oco a ja. Tu predviedli svoje bežecké zručnosti najmä rodičia pri behu do kopca na snežniciach. Po slávnostnom vyhodnotení pretekov, na ktorom boli odmenení medailou všetci pretekári a diplomom i pohárom najlepší traja z každej kategórie, nasledovala bohatá tombola zostavená z darov od našich sponzorov. Dúfame, že deti i rodičia odchádzali z tejto

akcie spokojní a veríme, že o rok sa znova spolu zídeme ešte v hojnejšom počte.

Poďakovanie patrí všetkým dobrovoľníkom – rodičom detí z LO v Nižnej, ktorí bez nároku na akúkoľvek odmenu venovali svoju snahu organizovaniu

tejto milej akcie. Pracovníkom SKI Uhliská za výborne pripravené podmienky a spoluprácu, ŠŠSZČ za obohatenie tomboly, ale najmä deťom, bez ktorých by táto akcia nemala zmysel.

-Jozef Labdík-

Radostne aj na snehu

V dňoch 12. - 14. marca 2013 absolvovali žiaci 4.ročníka ZŠ s MŠ v Nižnej základný lyžiarsky výcvik. Z celkového počtu 37 detí sa tohto výcviku zúčastnilo 33 detí. Pod vedením lyžiarskych inštruktorov: Zuzany Paľovej, Mariána Klimčíka, Zdeny Brozovej, Zity Bachanovej, Daniela Paľu a Márie Ďurecovej boli žiaci rozdelení do skupín podľa stupňa dosahovanej lyžiarskej zručnosti.

Možno konštatovať, že prostredníctvom rôznych cvičení, hier a súťaží sa dobrí lyžiari zdokonalili v technike jazdy

nia s obojstranným prívratom, lyžiari so strednou úrovňou lyžovania dbali na správne držanie tela a striedavé prenášanie váhy pri jazde s obojstranným prívratom. Nelyžiari sa naučili na svahu základné obraty, zjazd a jazdu v obojstrannom prívrate.

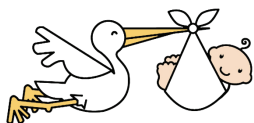
Lyžiarsky výcvik aj napriek nepriaznivému počasiu v jeho závere splnil plánované ciele, ktoré boli vytýčené, prehĺbil u žiakov vzťah k lyžovaniu, upevnil radosť z pohybu na snehu.

-Zita Bachanová-

Spoločenská rubrika

Narodenie detí:

Patrik Bolibruch, 31.1. 2013
Karin Chylová, 8.3. 2013
Samuel Kormaňák, 9.3. 2013
Patrik Laštík, 19.3. 2013
Matúš Sitárik, 26.3. 2013
Zara Remiazová, 31.3. 2013

Gratulujeme k prírastkom do Vašich rodín a prajeme Vám krásne spoločné chvíle!

Odišli od nás:

Cecília Žuffová, 4.2. 2013 80-ročná
Rozália Zatovičová, 8.2. 2013 81-ročná
Marta Babinská, 20.2. 2013 43-ročná
Ferdinand Bečka, 22.2. 2013 65-ročný
František Jaňák, 23.2. 2013 58-ročný
Eubomír Labdík, 3.3. 2013 40-ročný
Gustáv Tuka, 10.3. 2013 78-ročný
Alojz Dedinský, 1.4. 2013 88-ročný
Emília Olešová, 2.4. 2013 78-ročná
Michal Novák, 11.4. 2013 23-ročný

Odpočívajte v pokoji!

Blahoželáme:

V mesiacoch **február 2013 – apríl 2013** sa významných životných jubileí dožili títo naši spoluobčania:

Sobaše

Ján Melko - Miroslava Kičinová, 6.4. 2013
Ing. Miroslav Polgár - Mgr. Veronika Jurinová, 20.4. 2013

Na spoločnej ceste životom želáme veľa zdravia, šťastia, tolerancie, trpezlivosti a vzájomného porozumenia!

55 rokov

Viera Dedinská, Sama Chalupku 533
Marta Homolová, Tomanóczyho 389
Jozef Kočner, Štúrova 453
Eudmila Kubošová, Hamuliakova 395
Dušan Serek, Nová doba 489
Libor Britan, Pod vlekom
Jana Černá, Za Vřškom 698
Jaroslav Kajan, Bernolákova 392
Stanislav Paľa, Podjavorinskej 677
Daniela Kubincová, Železničná 363
Dušan Šmiček, Sama Chalupku 571

60 rokov

Jozef Klinovský, Orliče 741
Angela Regulová, Partizánska 97
Helena Dekanovská, Nová doba 491
František Gibala, Nová doba 491
Margaréta Košťálová, Na skalke 564
Marián Medved', Hattalova 473
Ladislav Sopóci, Hattalova 475
Marta Surovčíková, Železničná 354
Irena Tomagová, Štúrova 428
Anna Vaseková, Mila Urbana 132
Martin Filko, Orliče 742
Margita Kováčová, Gen. Štefánika 601
Milan Majerík, Tajovského 606
Ladislav Morávek, Nová doba 502
Marta Samardáková, Nová doba 503

65 rokov

Alžbeta Melková, Kolejáková 220
Anna Moresová, Nová doba 502
Mária Žáková, Kolejáková 222

Božena Žuffová, Nová doba 504
Romana Medvecká, Kukučínova 202
Marta Paškajová, Vintiška 85
Jozef Štelbacký, Nová doba 485
Mária Valašteková, Nová doba 487
Jozef Zemančík, Gen. Štefánika 592
Milan Žák, Štúrova 447
Jaroslav Bača, Nová doba 501
Ján Ďureček, Kollárova 621
Anna Nákačková, Štúrová 443
Mária Ragulová, Matúškova 468
Milan Scheling, Hviezdoslavova 34
Igor Šurin, Nová doba 501
Anna Žilincová, Kollárova 623

70 rokov

Daniel Hučala, Gen. Štefánika 593
Viktor Regulý, Radlinského 145
Eva Jelínková, Závodná 461
Terézia Lazárová, Nová doba 502
Štefan Šaliga, Hviezdoslavova 200
Valéria Bečková, Závodná 460
Rudolf Ragula, Matúškova 468
Jozef Žuffa, Zemianska Dedina 51

75 rokov

Mária Betušťáková, Na skalke 553
Jozef Kočner, Hviezdoslavova 46
Elena Papíková, Nová doba 483
Jaroslav Čifra, Hattalova 478
Alojz Glonek, Nová doba 489
Júlia Kočnerová, Hviezdoslavova 46

Mária Lukáčiková, Hviezdoslavova 43
Cyril Mores, Zemianska Dedina 6
Eudovít Ujmiak, Jána Hollého 573
Štefan Bielik, Nová doba 487
Jozef Štepanovský, Sama Chalupku 544
Daniel Scheling, Hviezdoslavova 34

80 rokov

Osvald Bednár, Železničná 388
Mária Kleinová, Hattalova 479

90 rokov

Žofia Skřivánková, Matúškova 465
Peter Tuka, Železničná 384
Eudmila Kubošová, Hamuliakova 402

92 rokov

Margita Žuffová, Zemianska Dedina 20

Nášim jubilantom prajeme všetko len to najlepšie, zdravie, šťastie a spokojnosť. Hodne životného elánu do ďalších úspešných rokov Vášho života.

KRÍŽOVKA PRE ČITATEĽOV NIŽNIANSKYCH OZVIEN

Autor: Ľubomír Schramek	ranný nápoj	zvyk, obyčaj		chemic- ký pod- nik, skr.	glg. log, po česky	slušne žiadať	Pomoc: Kaan, nua,- Ganoil, Klee, ereo, Erd, knuta, Belan, AZ, Keor, Anapa, Kerč	misa, po česky	4	selén		domáca liečivá rastlina	prelom
kilo- meter			vlas				oliar, po česky	mestské kulturné stredisko naš maliar			ampér- závit		
10 m ²			všetko urobíte konaj								Liter. listy test data output		
100°C				časť voza vrchol sťažňa						príliš, angl. arabské mužské meno			
staršie žiletky					moc kopnutie				prvý muž nedobry				
	klietka, po česky	bočná strana 1				popevok kde		opak dobrá ruské mesto				5	výrobca kožucho
Kultúrny život			skončili pokonávku zbavim puta								jedn. kla- sifikácia odmietla lionut		
Leo- nard, dom.				pascal obrazov- ka, rusky			Ame- ricium	koncovka oxidov zn. rus. stíhačiek		indonez. kmeň predajný stanok			
koniec po ne- mecky					matka Okr. odb. rada				radio v Oklahome ribonukl. kyselina				
malý cap						prilba amer. voj. policie ECV Komárna							
Pomoc: nua, keor, Mprilba	mon- tovaný dom	zisk z úspor 2					ruský naft. podnik súčasť aro- mat, oleja						krymský prístav
zostarne								podmien- ková spojka	rôsol určená				
bájna krajina					hádk, pra	predložka zelenina				fr. maliar indický boháč			
skratka pre avomet				ten, čo skáče daj do párov						aker, česky dosiah- nutie			
dlhý rok (angl. skr.)			smero- val útok					predložka namys- lené			hoci, čes. jesný i záhr. dlo		
	zapnul asent						strelivo kradol, česky					mučiaci nástroj, kožený bič	sdco- nica
cen- trum svätyne						kiloam- pér rieka v Brazílii		japon- ské mesto					
denník, angl.					mesto v Maďarsku pokrč			blato skr. lýcea					
dĺžka života				plav. štýl nasávajú					hodina, anglicky molybdén				
v po- riadku, angl.			3								dithio- threitol, skr.		
ruský súhlas			Jožo				otec				Amatér. atletická asociácia		

Vylúštenie krížovky zasielajte na adresu: noviny@nizna.sk alebo na adresu Nižnianske ozveny, Obecný úrad Nižná. Prosíme zasielať ov mailov, aby napísali do správy svoje meno a adresu, inak mail nebude akceptovaný. Výherca obdrží od OcÚ vecnú cenu. Znenie krížovky z čísla 1/2013: „Auto a psa si vyberajte podľa toho, koľko žerie“. Vylosovaným výhercom sa stáva p. Dalibor Hujo z Hviezdoslavovej ulice 33. Gratulujeme!

Vydáva: Obecný úrad, 02743 Nižná, Nová doba 506. Evidenčné číslo: Ev - 3250/09. Redakčná rada: šéfredaktor: Mgr. Marek Reguly, redaktori: PhDr. Jozef Brezovský, Veronika Latková, PaedDr. Stanislava Opátová, Mgr. Martina Labdíkova, Zuzana Kičinová, Mgr. art. Eva Rakovanová Jandurová, grafická úprava: Terézia Drozdová. Tlač: Tlačiareň Kubík, Námestovo. Redakcia si vyhradzuje právo na úpravy článkov a príspevkov, v ktorých sa vyskytujú vulgárne, osočujúce údaje a gramatické chyby.